

IDEARI I PROPOSTA PROGRAMÀTICA

ÍNDIX

1. PRESENTACIÓ.....	5
1.1. JUSTIFICACIÓ FUNDACIONAL.....	5
1.2. OBERTURA IDEOLÒGICA.....	6
1.3. TOLERÀNCIA AMB VISTES A L'INTERÈS GENERAL.....	6
1.4. ABSÈNCIA D'INTERESSOS PRIVATS.....	7
2. PROTECCIÓ PRIORITÀRIA DE LA FAMÍLIA.....	8
2.1. LES NOSTRES RAONS.....	8
2.1.1. Concepte de família.....	8
2.1.2. Funcions de la família.....	11
2.1.3. El mandat constitucional.....	13
2.1.4. El matrimoni com a garantia de les relacions familiars.....	15
2.1.5. La família vertebrada el sistema social.....	18
2.1.6. Catàstrofe demogràfica.....	21
2.1.7. Respecte a la llibertat d'ensenyament.....	23
2.1.8. Protecció de la infància.....	25
2.2. LES NOSTRES PROPOSTES.....	26
2.2.1. Jurídiques.....	26
2.2.1.1. Estatut de la família.....	26
2.2.1.2. Derogació de les lleis d'unions de fet de les CC.AA.....	29
2.2.2. Socials i laborals.....	29
2.2.2.1. Proponem la creació d'una Secretaria d'Estat de la família.....	29
2.2.2.2. Conciliació de la vida laboral i familiar.....	29
2.2.2.3. Sortida i inserció laboral per maternitat.....	29
2.2.2.4. Llei de famílies nombroses.....	30
2.2.2.5. Manteniment de la pensió de viduitat.....	30
2.2.3. Econòmiques.....	30
2.2.3.1. Mesures fiscals.....	30
2.2.3.2. Ajudes d'accés a l'habitatge per a la família.....	32
2.2.3.3. Prestacions de la Seguretat Social per fill a càrrec.....	32
2.2.3.4. Menys cotitzacions als treballadors amb més fills.....	32
2.2.3.5. Exempció de cotització als treballadors de la llar.....	33
2.2.4. Ensenyament.....	33
2.2.4.1. Exigim un ensenyament públic de qualitat basat en valors.....	33
2.2.4.2. Ajudes econòmiques que garanteixin la llibertat d'elecció de centre.....	33
3. DEFENSA DE LA VIDA.....	35
3.1. LES NOSTRES RAONS.....	35
3.1.1. Dret fonamental.....	35
3.1.2. La Vida humana.....	36
3.1.3. Avortament.....	38
3.1.4. Manipulació genètica.....	42
3.1.5. Eutanàsia.....	45
3.1.6. Pena de mort.....	47
3.2. LES NOSTRES PROPOSTES.....	48
3.2.1. Jurídiques.....	48

3.2.1.1. Derogació de la Llei de despenalització de l'avortament.....	48
3.2.1.2. Establiment d'un reglament que garanteixi l'aplicació estricta d'aquesta llei.....	48
3.2.1.3. Promulgació d'un Estatut de l'embrió.....	48
3.2.1.4. Prohibició de píndoles avortives.....	48
3.2.1.5. Respecte l'eutanàsia.....	48
3.2.1.6. Regulació expressa del respecte a l'objecció de consciència.....	48
3.2.2. Socials i econòmiques.....	48
3.2.2.1. Oferta d'alternatives a les mares en dificultats.....	48
3.2.2.2. Mesures preventives d'embarassos no desitjats.....	49
3.2.2.3. Mesures de política familiar.....	49
4. POLÍTICA DE VALORS.....	50
4.1. LES NOSTRES RAONS.....	50
4.1.1. Acció legislativa.....	50
4.1.2. Política de valors.....	51
4.1.3. Inutilitat del vot útil.....	52
4.2. LES NOSTRES PROPOSTES.....	52
4.2.1. Prohibició del transfugisme polític.....	52
4.2.2. Programes electorals basats en principis polítics.....	53
4.2.3. Més pluralitat representativa.....	53

1. PRESENTACIÓ

1.1. JUSTIFICACIÓ FUNDACIONAL

El Partit Família i Vida neix del convenciment d'una sèrie de ciutadans sobre la necessitat que aquests valors fonamentals siguin defensats en l'àmbit polític. En efecte, un ràpid repàs a les polítiques dels governs durant els últims vint anys, posa de manifest, de forma inequívoca, que la família i la vida no només no han estat defensades per cap d'ells, sinó que han estat atacades durament.

Per expressa voluntat dels seus fundadors, s'ha constituït el que podríem anomenar un partit temàtic, és a dir, que només defensa la família i la vida d'entre molts objectius que podríem, legítimament, perseguir dins la nostra acció política. Aquesta opció restrictiva no només es justifica, sinó que ve exigida per l'extrema importància de l'objectiu a aconseguir: volem unir els esforços de tots aquells que consideren que la família i la vida són els dos pilars fonamentals de tota acció política, i aquests dos objectius han de ser absolutament prioritaris; per aconseguir això, no volem distreure els esforços de ningú introduint altres objectius que també serien legítims, però que podrien generar cert dissentiment entre els defensors de la família i la vida.

Volem portar aquests principis a la política en un moment en què la qüestió econòmica es presenta com l'eix sobre el qual ha de girar tot projecte polític, cosa que només seria veritat quan ja estiguessin assegurats altres valors bàsics sobre els quals es recolza l'economia: la vida i la família. De fet, no totes les polítiques econòmiques creadores de riquesa defensen suficientment aquests principis, i comprovem que, moltes vegades, es paga un preu social excessiu per aquesta creació de riquesa. Per desgràcia, tenim un exemple clar d'això: veiem que des de 1981 Espanya es troba abocada a una catàstrofe demogràfica; però aquest assumpte no ha merescut les prioritats de cap dels governs que hi ha hagut durant aquest anys, que han preferit ocultar aquest problema i ressaltar èxits en altres camps polítics. Per un motiu similar van sorgir, ja fa anys, els partits ecologistes: allò que era rendible a curt termini podia provocar una catàstrofe al medi ambient a mitjà o a llarg termini. La ciutadania va entendre bé el missatge i ara l'ecologia és un principi moderador de tota política econòmica. De la mateixa manera, es podria afirmar que Família i Vida vol defensar en política quelcom molt més important: l'ecologia humana, i convertir-la en l'eix sobre el qual giri la política econòmica i social.

1.2. OBERTURA IDEOLÒGICA

Som un partit obert a qualsevol que comparteixi els nostres valors, sigui quina sigui la seva ideologia, credo o postura pel que fa als altres aspectes de la vida política, amb l'únic objectiu comú d'establir la base ferma sobre la qual construir la resta de la política.

Aquesta no confessionalitat no significa que siguem un partit laic en el sentit d'ateu o agnòstic, sinó, simplement, que no expressem les nostres fonts de convenciment per a propiciar l'adhesió de tots. Per tant, no rebutgem l'existència dels principis fonamentals – Déu i la llei natural –, però fundem les nostres postures polítiques en raons civils i jurídiques, com és preceptiu en tota acció política. En definitiva, no som un partit filantròpic en el qual els seus membres estan mancats de creences, sinó que les portem a l'acció política sense esgrimir-les com a senyera.

D'altra banda, presentar-nos com a portaveus d'un credo concret seria una presumpció intolerable que només provocaria confusió. A la política ningú ens exigeix que manifestem els motius morals en què basem l'elecció de la nostra opció; i és legítim no fer-ho quan pensem que les nostres raons socials i jurídiques són suficients.

1.3. TOLERÀNCIA AMB VISTES A L'INTERÈS GENERAL

Per suposat que tot plantejament polític ha d'ésser tolerant amb les opcions minoritàries: la voluntat de la majoria no pot impedir les legítimes opcions privades. Però aquesta tolerància no pot convertir-se en absència de valors i principis, ni impedir que la societat opti per propiciar les opcions que redundin en un bé comú més gran. Perquè una cosa és la tolerància amb qualsevol postura personal dels ciutadans, i una altra és la incidència que aquestes postures tinguin en la resta de la col·lectivitat. S'ha d'intentar seguir aquells plantejaments polítics que reverteixin en un interès públic més gran. Per exemple, si cadascú és lliure d'elegir el seu model de convivència, l'estat, per exprés mandat constitucional, ha de protegir la família perquè aquesta és la cèl·lula bàsica de la nostra societat.

Per tot això, Família i Vida és un Partit que, respectant escrupolosament les postures individuals, persegueix la defensa prioritària dels valors fonamentals i les opcions més beneficioses per al conjunt de la societat: el dret universal a la vida i la defensa prioritària de la família basada en el matrimoni.

1.4. ABSÈNCIA D'INTERESSOS PRIVATS

El partit està format per voluntaris, és a dir ciutadans normals que, en la seva majoria, no tenen experiència política anterior. Pretenem compaginar la defensa de la família i la vida dins l'àmbit polític amb el nostre treball habitual, ja que en cap cas la pertinença al partit suposarà un profit personal. Al contrari, creiem que la defensa d'aquests ideals és tan important que val la pena emprar-hi el nostre temps, els nostres diners i, si fes falta, el nostre prestigi personal.

Pretenem que a la vida política nacional s'escolti una veu constant en defensa dels principis fonamentals que han de respectar-se: la vida i la família. Per a això és necessària la nostra presència a les cambres legislatives des d'on convertir la vida i la família en els eixos de tota proposta social i econòmica; i controlar que cada govern tingui en compte aquests principis fonamentals en les seves accions executives concretes.

Aquesta tasca no és fàcil, i molt menys quan es disposa de mitjans materials molt escassos; però creiem que és possible, perquè són molts els ciutadans –fins avui silenciosos– que comparteixen el nostre objectiu i ja s'han adonat de la seva importància.

2. PROTECCIÓ PRIORITÀRIA DE LA FAMÍLIA

2.1. LES NOSTRES RAONS

L'article 16.3 de la Declaració Universal dels Drets Humans, que Espanya, per suposat, ha subscrit, diu clarament:

“La família és l'element natural i fonamental de la societat i té dret a la protecció per part de la societat i de l'Estat.”

El Partit Família i Vida està d'acord amb aquest article que ha estat tan oblidat a Espanya durant les darreres dues dècades. Per tractar de convèncer la societat de la importància de complir amb aquesta obligació social, tot seguit exposarem les raons per les quals considerem urgent una política de protecció prioritària de la família per part de l'estat.

2.1.1. CONCEPTE DE FAMÍLIA

El primer que hem de fer és determinar què entenem pel concepte família, és a dir, proposar una definició. Aquesta determinació del concepte és molt important, ja que un dels atacs més forts a la família ve, precisament, de la confusió dels termes: es confonen amb família la pràctica totalitat de formes de convivència, i s'aconsegueix així difuminar els escassos privilegis que la família té actualment. I és que no totes les comunitats humanes constitueixen una família en el sentit d'element natural i fonamental de la societat, i aquestes altres formes de convivència aporten poc o res al bé comú.

La definició de família s'ha de redactar tenint en compte les principals característiques d'aquest element natural i fonamental. Destaquem-ne ara les quatre característiques que considerem imprescindibles per definir-la sense confondre-la amb altres comunitats: el tipus de convivència, la seva fundació, les seves motivacions i els seus objectius.

Que la família és convivència no ho posa en dubte ningú, encara que en algun moment els seus membres es vegin forçats a la separació; però hem de determinar quin tipus de convivència pot constituir la família. Només una convivència amb vocació de permanència pot donar lloc a una família, ja que una relació passatgera, o que pugui acabar-se en qualsevol moment, no podrà arribar a establir els llaços necessaris perquè la convivència tingui efectes positius en la societat. Si els seus membres pensen que en qualsevol moment pot dissoldre's la convivència, aquesta no aconseguirà ni la intensitat ni la força que necessita per produir aquesta estabilitat social que la fa fonamental. Si no hi ha unió permanent, no estarem davant d'una família, sinó davant d'una altra forma de convivència: estudiants que comparteixen pis, ancians que s'ajuden mútuament, relacions sentimentals, etc.

A més, la família ha de tenir un acte constitutiu propi que determini clarament la seva fundació; en cas contrari, mai no sabríem a partir de quan s'és família. No s'arriba a ésser família pel simple fet de portar cert temps convivint, per molt llarg que aquest sigui, sinó quan es decideix voluntàriament constituir una família com a forma de convivència permanent. No podem confondre la simple continuïtat amb la fidelitat: el pas del temps no formalitza res si no hi ha voluntat expressa d'instaurar una convivència permanent. En aquest sentit, la constitució de la família està clarament diferenciada de les unions de fet que han estat regulades en algunes comunitats autònomes, on es requereix només el transcurs de 12 mesos per a la seva inscripció. D'altra banda, l'acte constitutiu de la família no només ha d'ésser exprés, sinó que també ha d'ésser públic i notori, amb l'objectiu de poder garantir, a través de la inscripció registral, la seguretat jurídica de la institució i dels seus membres.

Aquesta decisió voluntària i expressa d'erigir una família ha de respondre a unes motivacions concretes i perseguir els objectius que la societat requereix; en cas contrari, també podríem establir una convivència permanent i pública, però on la societat no hi tingués

cap interès. Si dos o més persones decidissin unir les seves vides de forma permanent per motius econòmics i ho fessin públic, no estarien constituint una família, sinó una societat civil o mercantil. Evidentment, el bé comú que es deriva d'aquesta unió serà molt inferior al que es derivaria d'una família, i la seva protecció jurídica ha d'ésser, forçosament, menor. Perquè la societat tingui interès en una unió de persones, aquesta no s'ha d'efectuar només per motius sentimentals i de suport mutu, sinó que és necessari que es formi l'ambient òptim per a la procreació i educació dels fills: això és el que determina l'interès de la societat en aquesta convivència i, per tant, genera el dret a la seva protecció preferent.

Es pot constatar que ja existeix en l'àmbit jurídic una institució que recull les característiques de l'acte fundacional d'una família: el matrimoni. Efectivament, el matrimoni és un contracte acordat en un acte lliure, públic i inscriptible, que sorgeix de l'amor dels cònjuges, i perllonga aquest amor en els fills. El contracte matrimonial s'estableix fins que la mort separi els cònjuges, i per això gaudeix de l'estabilitat que necessita la família. Desafortunadament, en alguns casos la convivència acaba abans que la vida d'un dels cònjuges; però això no impedeix la vocació vitalícia del vincle. Podem dir que l'acte fundacional de la família el tenim perfectament representat per la institució matrimonial.

Vist tot l'anterior, proposem la nostra definició de família:

“La Família és la comunitat estable fundada en el matrimoni d'home i dona i formada pels cònjuges i els seus fills, amb l'objectiu d'assistir-se mútuament, transmetre la vida i garantir el desenvolupament i la lliure educació dels fills.”

Existeixen formes de convivència que es deriven de la família pròpiament dita i que sorgeixen per diversos motius: persones separades, divorciades o vídues i els seus fills, o els germans orfes. Aquestes convivències per llaços de consanguinitat queden assimilades a la família per derivació, i han de gaudir igualment de la protecció preferent de l'estat. Per assimilació, també formaran part de la família aquells altres ascendents o descendents que estiguin incorporats al nucli familiar.

Per contra, les comunitats deliberadament formades per un únic progenitor –o els dos no units en matrimoni– i els seus fills no seran considerats com a comunitat familiar als efectes d'ésser fomentades per l'estat, encara que hauran de rebre la protecció necessària per evitar la discriminació dels fills, en cas que n'hi hagués.

Evidentment, aquesta definició de família és d'abast universal i no es pot fer cap discriminació per motius ideològics, econòmics, de nacionalitat o de residència: tota família que es trobi legalment a Espanya ha de rebre la protecció de l'estat.

Dins d'aquesta definició hi caben només dos models de família: la família nuclear, integrada pels cònjuges i els fills; i la família extensa o patriarcal, on diverses generacions conviuen juntes. El que actualment s'anomenen models alternatius de família no són tals, sinó formes de convivència radicalment diferents que persegueixen algun dels objectius de la família, però que la societat no ha de confondre amb família. Des d'un punt de vista jurídic, no s'ha de confondre llar (lloc on dos o més persones conviuen en un ambient d'afectivitat) amb família (element natural i fonamental de la societat): el primer pot formar-se també fora de la família (parelles estables, companys de pis, comunitats, etc.), però no pot apropiarse la mateixa regulació i protecció que ha de proporcionar a la família.

2.1.2. FUNCIONS DE LA FAMÍLIA

Per a poder protegir adequadament la família i dotar-la dels mitjans necessaris, s'hauran d'identificar les seves funcions, és a dir, aquelles que la fan element natural i fonamental de la societat:

1. La família és el lloc idoni per al naixement, desenvolupament i educació dels infants. Per tant, s'evitarà, mitjançant l'oportuna regulació de l'adopció, la criança voluntària d'infants fora de l'ambient familiar. S'haurà d'educar els adolescents en la sexualitat i l'afectivitat humanes per tal d'evitar embarassos no desitjats.
2. La família és la garantia de l'estabilitat social: una societat composta per famílies estables roman estable. La regulació de la separació i el divorci procurarà evitar la ruptura familiar tot establint terminis de reflexió i reconciliació, i es facilitarà l'assessorament adequat per a la solució dels conflictes familiars.
3. La família és el principal creador de capital social, entès com a conjunt de valors, normes, tradicions cíviques i religioses que són presents en una determinada societat o comunitat i que són les que fonamenten la cooperació i la confiança en aquesta comunitat, en aquest grup social, en aquest sistema social. Per tant, és de justícia social valorar aquest servei que presta la família i compensar adequadament els seus esforços, sobretot quan exigeix la renúncia al prestigi personal i professional dels seus membres: reconeixement com a vida laboral del temps dedicat a la família.
4. La família és el primer protector de l'individu: és l'àmbit natural de la solidaritat entre joves i grans, sans i malalts, plenament capaços i deficients, treballadors i aturats, garanteix el desenvolupament de tots els seus membres en llibertat, els acull en la necessitat i els cuida en la malaltia. Sense la família, Espanya, per exemple, no podria haver mantingut la seva estabilitat social quan en la dècada dels 80 la taxa d'atur va arribar a percentatges que van desbordar el sistema públic de protecció.

5. La família és el principal centre de creació d'estalvi, garantia de la sustentació del sistema de previsió social. L'estat ha de garantir la seguretat d'aquest estalvi i estimular-ho fiscalment. Una família estable és la base necessària per a un creixement econòmic continuat.

Tal com hem pogut veure, la importància de la família per a la societat no deriva tant de les relacions afectives matrimonials – l'estabilitat de les quals és bàsica– com de la seva funció protectora dels nous membres i els més dèbils de la societat. Per això, l'infant ha d'ésser –dins la família– objecte d'especial protecció.

Això s'ha de tenir especialment en compte a l'hora de plantejar i regular l'adopció: no es tracta de cobrir una necessitat afectiva dels cònjuges –per molt legítima que sigui–, sinó de dotar l'infant d'un ambient familiar idoni on pugui desenvolupar la seva personalitat i les seves facultats, i integrar-se socialment de la millor forma possible. Així ho demanda la Declaració dels drets de l'Infant (ONU-20-11-59) en el seu principi 6è:

“L'infant, per al desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, necessita amor i comprensió. Haurà de créixer a l'empar i sota la responsabilitat dels seus pares i, en tot cas, en un ambient d'afecte i seguretat moral i material; llevat de circumstàncies excepcionals, no s'haurà de separar el nadó de la seva mare.”

Família i Vida aposta decididament per la defensa del més dèbil, que és l'infant, i del més indefens, que és l'infant orfe o abandonat. Per tant, com que l'adopció ve a cobrir una necessitat de l'infant, no un dret de l'adult, pensem que ha d'existir un criteri de prioritats a l'hora d'adjudicar un nen, i cal donar preferència a la família estable sobre la persona soltera, i sotaposar els models de convivència que no siguin conformes a la definició abans proposada.

En consonància amb el principi 2n de l'esmentada –la Declaració dels drets de l'infant–, s'haurà d'evitar, sempre que sigui possible, que els nens quedin sota la custòdia de persones que no puguin assegurar el seu normal desenvolupament integral com a persones: El nen gaudeix d'una protecció especial per desenvolupar-se a nivell físic, mental, moral, espiritual i socialment de forma saludable i normal.

2.1.3. EL MANDAT CONSTITUCIONAL

La protecció que demanem per a la família, que es fonamenta en la importància de les seves funcions socials, la recull –com no podia ésser d'una altra manera– la nostra Constitució:

Article 39

1. Els poders públics asseguruen la protecció social, econòmica i jurídica de la família.
2. Els poders públics asseguruen, així mateix, la protecció integral dels fills, que seran iguals davant la llei amb independència de la seva procedència, i de les mares, qualsevol que sigui el seu estat civil. La llei possibilitarà la investigació de la paternitat.
3. Els pares han d'assistir en tot els fills que hi hagi dintre o fora del matrimoni, durant la seva minoria d'edat i en la resta de casos en què procedeixi legalment.

Encara que d'altres estats tenen textos constitucionals més favorables a la família, i fins i tot li atorguen una preponderància més gran, creiem que l'article transcrit és base suficient per a exigir la protecció de la família a Espanya; tanmateix, s'ha acusat l'article 39 de no definir el concepte família. Això no és una carència real de la nostra Constitució, sinó que és degut al fet que al 1978 el terme “família” no necessitava definició. Ha estat posteriorment quan s'han tractat d'assimilar al concepte família altres formes de convivència (que ja existien al 1978), que llavors ningú s'hauria atrevit a considerar família.

A més, el mateix article 10.2 de la Constitució aclara: “Les normes relatives als drets fonamentals i a les llibertats que la Constitució reconeix s'interpretaran de conformitat amb la Declaració universal dels drets humans i amb els tractats i acords internacionals sobre les mateixes matèries ratificats per Espanya”. Per tant, indirectament, es reconeix a la família la seva funció natural i fonamental per a la societat.

Com hem vist, per exprés mandat Constitucional, la defensa prioritària de la família ha d'ésser objectiu de tota formació política, sense que la introducció d'ambigüitats en la seva definició pugui convertir la família en moneda de canvi de suports polítics per drets en favor de determinats col·lectius, o simplement per a aconseguir vots.

La defensa prioritària de la família ha d'ésser universal, arribar a tothom: rics i pobres, nacionals i estrangers, a qualsevol comunitat autònoma; es defensa una estructura en si mateixa per la seva importància social, no perquè sigui un objectiu circumstancial d'assistència social. Així mateix, no es tracta que l'estat substitueixi la família, sinó que l'ajudi a superar els obstacles per tal de complir els seus objectius naturals, que són estratègics per a la societat. Les àrees fonamentals en les quals la família requereix aquesta protecció són: habitatge, règim fiscal, conciliació de la vida familiar i laboral, educació, i famílies amb especials dificultats

(recursos molt escassos, nombroses, amb discapacitats, malalts crònics o ancians). És en aquests àmbits on els partits han de centrar els seus esforços legislatius i pressupostaris, coordinant-los degudament per tal d'aconseguir la protecció més eficaç de la família; així ho pretenem al Partit Família i Vida al plantejar les nostres propostes concretes.

2.1.4. EL MATRIMONI COM A GARANTIA DE LES RELACIONS FAMILIARS

Si la família és una institució capaç de complir les funcions vitals que vèiem anteriorment, és perquè es basa en un fonament excepcional: només el pacte matrimonial és capaç de crear aquests llaços familiars tan forts; només la lliurança mútua incondicional i permanent dels cònjuges pot servir de base a la resta de la construcció familiar. Sobre la simple relació de fet –continuïtat, no fidelitat– no pot construir-se el complex entramat familiar que coadjuva al bé comú. Aquesta base sobre la que es manté la família és tan important que sense matrimoni la família no existeix. Qualsevol altre tipus de compromís no tindria la força suficient com per a mantenir una institució tan important. Com crear els vincles d'afecte i lliurança sense límits que han de regir les relacions entre tots els membres de la família, si ja en el pacte fundacional –unió de la parella– posem límits al compromís, o ni tan sols existeix aquest compromís? Així ho segueixen entenent la majoria dels espanyols, quan manifesten en un 70% que el matrimoni és la millor forma d'unió (enquesta del CIS de fecunditat i família a Espanya).

Altres avantatges de la unió matrimonial com a fonament de la família són l'estabilitat econòmica que aporta als seus membres i la més gran adaptació social dels fills, concretada en el seu rendiment escolar i salut psíquica. La probabilitat de violència domèstica és molt superior entre les parelles de fet (13%) que en els matrimonis (4%). Respecte els fills, viure amb un padastre o madrastra és el factor més freqüent de maltractaments infantils, i la possibilitat d'ésser víctima d'abusos sexuals és quaranta vegades més gran que quan es viu amb els dos progenitors.

D'altra banda, només el matrimoni té suport constitucional com a contracte fundacional de la família: article 32.1.– L'home i la dona tenen dret a contreure matrimoni amb plena igualtat jurídica. Altres pactes públics o privats podran ésser lliurament establerts entre home i dona i generaran formes de convivència diferents de la família, però no són un dret constitucional. Per tant, el legislador només haurà de tenir-los en compte i protegir-los quan contribueixin, especialment, al bé comú.

El concepte de família es podria confondre amb el concepte sociològic de convivència, que permet una interpretació més oberta; però el concepte de matrimoni és jurídic i està molt ben determinat: "és la forma legítima de formar una família". Des del punt de vista jurídic, el matrimoni és l'únic pacte que determina la seguretat jurídica de les relacions familiars. Una parella sap clarament quan està casada i quan no; d'això en derivarà l'existència o no d'una sèrie de drets i deures recíprocs i socials; i també la resta de la societat sabrà a què atènyer-se. És en el cas de que sí estiguin casats quan es pot parlar de l'existència de família, coneixent tothom amb seguretat quines són les relacions jurídiques existents entre els seus membres. Quan no hi ha matrimoni, tampoc hi ha família perquè no existeixen relacions jurídiques, ni recíproques, ni davant la societat. A partir d'aquest principi, és més fàcil entendre la definició de família exposada al principi.

Per tot això és molt important que no existeixi ambigüïtat respecte a allò que s'entén per matrimoni i per cònjuge, i resulta una barbaritat jurídica i social admetre com a matrimoni –element fundacional d'una família– la unió entre dues persones del mateix sexe. Aquest fals progressisme social que consisteix en relativitzar-ho tot, en donar-ho tot per vàlid, en confondre les institucions, únicament porta al caos social. Cal insistir en què una cosa és la permissivitat i tolerància de les actituds privades, i una altra molt diferent confondre les institucions jurídiques. Aquest problema l'han resolt als Estats Units (avantguarda del progressisme social) d'una vegada per totes amb la "Llei de Defensa del Matrimoni", aprovada pel Senat l'11-9-96 (amb el beneplàcit del llavors president Clinton), que diu textualment: "...per a determinar el sentit de qualsevol norma, regulació o interpretació dels diferents departaments administratius i agències dels EE.UU., el terme matrimoni significa només una unió legal entre un home i una dona com a marit i muller, i el terme consort es refereix tan sols a una persona del sexe contrari que és marit o muller". El seu progressisme social no els ha impedit veure que la tolerància té com a límit el bé comú: i el matrimoni és un important bé comú que actualment està necessitat de defensa.

D'altra banda, l'ambigüïtat introduïda per les lleis d'unions de fet d'algunes Comunitats Autònomes atempta contra la seguretat jurídica tant dels units (no se sap si han formalitzat quelcom que no volien formalitzar) com de la resta de la societat (no se sap si dels drets concedits dels units se'n derivarà alguna obligació a favor d'aquesta). Si es pretenia regular una forma de convivència diferent al matrimoni, s'hauria d'haver fet amb suficient diferenciació jurídica. Si el què es pretenia era regular una nova forma de matrimoni, s'haurien d'haver contemplat tant els drets com els deures; i tant els recíprocs entre els contractants, com els que neixen amb la resta de la societat.

La realitat és que amb aquestes Lleis només s'ha pretès atorgar drets a una situació de fet, amb l'únic objectiu d'arreplegar vots o satisfer l'anomenat complex progressista del que presumeixen alguns polítics. I la conseqüència és que homologar les parelles de fet és discriminar a la família: és injust tractar d'igual forma els que són diferents. S'ha reduït la família a un simple centre de consum amb els qual l'únic compromís social és augmentar la seva qualitat de vida. A l'inrevés, qualsevol tipus de convivència que consumeixi és considerat família. És curiós que l'estat únicament tingui com a objectiu la millora de la qualitat de vida dels seus ciutadans, quan per a moltes persones el seu principal i més dramàtic problema és la dificultat de realitzar el seu projecte de

vida familiar: s'ofereixen solucions als problemes econòmics, a la vegada que s'ignoren –o es tracten frívolament– els problemes socials.

La conseqüència d'aquesta frivolitat progressista és evident; la fidelitat entre els menors de 30 anys és del 50%; ha crescut el percentatge de cohabitació; tenim la natalitat més baixa del món; el percentatge de famílies monoparentals (solteria, divorcis, viduïtat) oscil·la el 8%; el percentatge de nens extramatrimonials s'ha elevat a l'11%; ha disminuït la nupcialitat i aquesta es retarda fins els 27-30 anys; s'ha reduït dràsticament el nombre de famílies amb cinc o més membres. La societat s'espanta hipòcritament amb aquestes dades, perquè una societat amb famílies inestables també és inestable; tanmateix, no sembla disposada a exigir als seus governants que vedin les causes d'aquest problema.

Com dèiem al principi, el matrimoni neix amb vocació vitalícia; però, desgraciadament, en moltes ocasions acaba abans que la vida d'un dels cònjuges. On hi ha llibertat humana hi haurà discrepància d'opinions i plans, i, en alguns casos, aquesta discrepància portarà a la ruptura. Però aquesta hauria d'ésser l'excepció, havent d'ajudar la societat a portar a terme el major nombre de projectes matrimonials iniciats. És obligació de l'estat enfortir, dins la mesura de les seves possibilitats –la llibertat humana no es pot violar, la institució matrimonial, establint una regulació de la separació matrimonial i el divorci que persuadeixi els cònjuges de la ruptura, evitant la frivolitat amb què es produeixen moltes d'elles (des de 1982 s'han produït 1,4 milions de separacions o divorcis).

S'ha d'evitar que la simple existència legal del divorci es configuri com una causa de la ruptura en presentar-se com a camí fàcil davant l'esforç necessari per a superar qualsevol crisi matrimonial. D'altra banda, la facilitat d'assolir el divorci introdueix un element de desconfiança dins la relació matrimonial, dificultant l'entrega absoluta que és la base imprescindible de la seva permanència i èxit. S'ha demostrat eficaç, en aquest sentit, establir termes de reflexió i reconciliació, durant els quals es descobreix que el remei de la ruptura és pitjor que la malaltia de la discrepància; i a llarg terme es reconduïxen amb èxit crisis matrimonials que, a curt –en plena confrontació–, no veien sortida. Al contrari, pot constatar-se que als països europeus, quan s'ha reflexionat la regulació del divorci simplificant els tràmits, el seu nombre ha pujat ràpidament.

D'altra banda, s'ha d'enfortir la seguretat jurídica dels cònjuges, dificultant al màxim l'accés al divorci en contra de la voluntat d'una de les parts; i, fins i tot, regulant un contracte matrimonial que no fos mai dissoluble judicialment sense el previ consentiment d'ambdues parts. Tot això, sense limitar l'actuació dels jutges en els casos de nul·litat matrimonial o de violència domèstica física o psicològica.

2.1.5 LA FAMÍLIA VERTEBRA EL SISTEMA SOCIAL

La família és la cèl·lula que vertebrava tot el teixit social i, per tant, resulta imprescindible. És ben cert que en una societat lliure no es pot exigir a ningú que adopti una manera de vida concreta: la societat, encara que conegui les seves necessitats, ha d'ésser tolerant amb qualsevol opció que no atempti el bé comú. Però una cosa és la tolerància i una altra molt diferent és la indiferència: la societat sap què és el que necessita i té el dret i l'obligació de fomentar les actituds que cobreixin aquestes necessitats. Algun polític ha explicat claríssimament: “No atempta a la llibertat d'empresa la necessitat d'establir Zones d'Urgent Reindustrialització, allà on faci falta”. En resum, màxim respecte cap a les opcions de vida privades; però potenciant les que ajuden al bé comú.

Davant el pluralisme de figures de convivència que es dona actualment, la societat queda desconcertada i posa en dubte el model familiar i el concepte de vida familiar. A vegades, des de la vida política es promou aquest pluralisme per una mena de complex de progrés que considera millor tot allò que sigui novetat. Semànticament, també provoca confusió que s'anomeni família qualsevol forma de convivència que, en molts casos, ni tan sols és llar (s'ha arribat a parlar de famílies unipersonals). També des dels mitjans de comunicació s'aprecia una creixent hostilitat cap al concepte de família, perquè ven més la novetat d'alguns plantejaments que els models tradicionals. Paral·lelament, han aparegut grups de pressió que tracten d'obtenir beneficis i privilegis que no els són propis, mentre que –fins ara– no han aparegut grups de pressió en defensa de la família.

Però aquest panorama no pot dissuadir les autoritats de la necessitat que la societat té de fomentar la família per assegurar la seva pròpia existència: si la família no aconseguís la seva supervivència davant d'altres formes de convivència que la marginen, la pròpia societat desapareixeria; la família no només genera l'estabilitat social, sinó que sense família, simplement no hi ha futur.

Per tant, hem de reconèixer la funció social que compleix la família: quan una família s'encarrega dels seus infants, dels seus malalts o dels seus avis, no només genera benestar als seus propis membres, sinó que és també font d'estabilitat social. Només així la societat espanyola pogué suportar el pes immens de l'elevat nombre d'aturats que hi havia a la dècada dels vuitanta, i l'embat de la sida i la droga; i només d'aquesta manera superarà l'esforç per tal de compensar l'elevat percentatge de gent gran que en un futur molt pròxim tindrem respecte la població activa. Si aquestes persones no haguessin estat acollides i mantingudes per les seves famílies, no hauria estat possible mantenir la pau social. El mateix passa amb els malalts, els disminuïts o, simplement, amb l'educació dels nens pre-escolars.

Però aquesta funció social de la família suposa un pes important pels seus membres, pes que no han de suportar sense ajuda de la resta de la col·lectivitat. La societat ha de compartir aquest pes d'alguna manera, a més de reconèixer el seu esforç. No es poden

seguir privatitzant els costos derivats de l'assumpció de responsabilitats familiars, mentre es socialitzen els beneficis derivats d'aquestes responsabilitats. Per exemple, els nens d'avui seran els cotitzants que el dia de demà mantindran el sistema públic de Seguretat Social, del qual es beneficiaran, per suposat, les persones que ara no suporten la càrrega de mantenir i educar aquests nens. Per això, quan es demanen ajudes per a la família, s'està reclamant una acció de justícia social; i aquesta ajuda ha d'ésser prioritària a l'oferida a d'altres formes de convivència que no suporten un pes idèntic.

Es constata que, amb la nostra incorporació a Europa, s'han anat adoptant totes les mesures legislatives que perjudiquen la família (avortament, divorci, permissivitat pornogràfica, regulació d'unions de fet, etc) mentre que no n'hem adoptat cap de les que la beneficien (ajudes, prestacions per fill, reduccions fiscals, etc). Espanya és el país d'Europa que dedica un menor percentatge del PIB a ajudar la Família (2,1% quan la mitja comunitària està situada al 8,5%: quatre vegades menys!); i per això és el país del món amb l'índex més baix de natalitat i el que serà més vell l'any 2050. El Partit Família i Vida creu que és el moment de modificar radicalment aquesta situació i implantar ja a Espanya la política familiar que a Europa es fa des de fa dècades, tant des dels partits d'esquerra com des dels de la dreta política.

Hem vist que entre les seves funcions la família és el principal creador de capital social, que és un factor imprescindible, ja que sense confiança i sense cooperació, un sistema social no pot sobreviure. Per això, no només és de justícia oferir ajuda prioritària a la família, sinó que també se li deu reconeixement i gratitud. Si volem enfortir la família, haurem d'augmentar el prestigi social de la maternitat o la paternitat, i agrair l'esforç de qui renuncia a una vida social o professional més florent per a formar una família millor i més nombrosa: aquest és el servei social més important que es pot prestar actualment a Espanya; i hauria d'ésser compensat adequadament per la societat, a més de la satisfacció personal que la formació d'una família ja porta implícita.

2.1.6. CATÀSTROFE DEMOGRÀFICA

La situació demogràfica a Espanya és catastròfica, i últimament ha saltat l'alarma entre l'opinió pública, alertada per l'informe de l'ONU que prediu per a Espanya el dubtós mèrit d'encapçalar els països més vells del món: ho aconseguirem l'any 2050. No es tracta d'alarmar; per desgràcia la situació demogràfica a Espanya és realment catastròfica, i ho és des de fa dues dècades, el que converteix el problema en una hecatombe. Segons el mateix informe de la ONU, per tal d'evitar aquesta catàstrofe, Espanya necessita rebre durant els pròxims 50 anys uns tretze milions d'immigrants que supleixin la nostra falta de població.

Les dades són implacables: des de 1981 l'índex de natalitat és inferior al de reposició generacional (2,1 fills per dona). Als últims 20 anys hem perdut 3,8 milions d'infants i tenim 2,5 milions més d'avis. Al 2001 continuàvem tenint l'índex de fecunditat més baix del món: 1,07 fills per dona. A la majoria de les Comunitats del nord d'Espanya no s'arriba a un fill per dona! Al 1999 es va arribar al creixement zero: la població va augmentar només en 7.400 persones. Durant la dècada dels 90 la natalitat va ésser inferior a la dels anys de la guerra civil. Des de 1997 a Espanya hi ha més gent gran de 65 anys que menors de 15 anys. Per al 2010 s'espera que hi haurà 152.000 joves de 18 anys menys que ara: les nostres Universitats estaran mig buides. A més, des de 1985 fins l'any 2005 s'han produït prop de 1 milió d'avortaments...Per suposat, totes aquestes dades haguessin estat molt més catastròfiques si una creixent immigració no les hagués pal·liades en part.

Per primera vegada a la història s'ha arribat a un punt on les dones espanyoles tenen menys fills dels que voldrien tenir: la qüestió és que no s'atreveixen a tenir-los. Aquesta és la victòria i la conseqüència lògica de la política antinatalista i antifamiliar que s'ha seguit des de la dècada dels 80; es van enarborar aquestes senyeres com a signe d'alliberament de la dona i l'entrada a Europa, encara que a Europa ja s'estaven prenent dràstiques –i molt cares– mesures per tal d'augmentar la natalitat. Han fet falta 22 anys perquè ens assabentem de que aquelles polítiques suposadament avançades ja es consideraven a Europa un endarreriment social i cultural que impedeixen al matrimoni aconseguir el seu anhel principal: tenir fills.

Davant d'aquesta carència demogràfica no es pot aplicar la solució de crear més riquesa perquè resultaria un objectiu impossible per a una escassa població activa que haurà de mantenir la creixent població inactiva (joves) i la població passiva (avis). Tampoc es pot incrementar la immigració de manera sobtada, ja que aquesta hauria d'ésser tan elevada que crearia problemes addicionals d'adaptació i xenofòbia, a més a més de que no es podrien crear nous llocs de treball amb aquest ritme. La solució, després de dues dècades d'inactivitat, no és fàcil ni ràpida. Espanya ha de dedicar tot l'esforç que resulti necessari per tal d'augmentar la seva natalitat de forma progressiva, sense escatimar mitjans, ja que aquest és el principal problema que hi ha plantejat actualment. No es pot al·legar que els pressupostos de l'estat no suporten les ajudes a la família que s'ofereixen a d'altres països d'Europa: si el problema és prioritari, la dotació pressupostària també ho ha de ser.

L'objectiu de l'estat ha d'ésser crear la situació idònia perquè les dones tinguin fills amb tota llibertat: no es tracta de predicar la natalitat, sinó de facilitar la vida ciutadana de les famílies i l'accés de la dona a la maternitat. Aquest és el mètode que funciona a d'altres països d'Europa que van detectar el problema i van afrontar la seva solució amb decisió. I és a la família a qui cal ajudar, ja que les estadístiques confirmen que la natalitat es segueix produint, prioritàriament, en les unions matrimonials i no en d'altres formes de convivència que actualment reclamen la mateixa protecció. Fins i tot, pel que fa el problema de la tercera edat –que s'agreuja en el futur degut a la falta de natalitat–, s'està tornant a la família tradicional per a resoldre-ho: s'estan buscant cases d'acollida per a la gent gran, ja que l'estat no pot oferir a tants i tants avis l'atenció que requereixen i necessiten.

Tampoc podem confondre les polítiques feministes –que en el seu cas també seran necessàries– amb les de foment de la natalitat: s’han d’arbitrar les mesures que possibiliten la maternitat tant de les dones que treballen fora de casa com de les que decideixen vetllar per la família: el baix índex de natalitat que existeix en ambdós casos demostra que aquesta política és necessària.

2.1.7. RESPECTE A LA LLIBERTAT D’ENSENYAMENT

La llibertat d’ensenyament és un dret fonamental que Família i Vida vol reclamar com a pilar de la defensa de la família; i així està reconegut tant a la Declaració Universal dels drets humans (article 26.3: els pares tindran dret preferent a escollir el tipus d’educació que caldrà pels seus fills), com a la Declaració dels drets de l’infant (ONU-20-11-59): principi 7: L’interès superior de l’infant ha d’ésser el principi rector dels qui tenen la responsabilitat de la seva educació i orientació: aquesta responsabilitat pertany, en primer terme, als seus pares.

La nostra Constitució, en el seu article 27, recull de forma indubtable el dret dels pares a l’educació religiosa i moral dels seus fills; i els poders públics hauran d’oferir aquesta formació religiosa i moral:

1. Tots tenen el dret a l’educació. Es reconeix la llibertat d’ensenyament.
2. L’educació tindrà per objectiu el ple desenvolupament de la personalitat humana respectant els principis democràtics de convivència i els drets i llibertats fonamentals.
3. Els poders públics garanteixen el dret que assisteix els pares perquè els seus fills rebin la formació religiosa i moral que estigui d’acord amb les seves pròpies conviccions.
4. L’ensenyament bàsic és obligatori i gratuït.

La Constitució reconeix que existeixen diferents principis morals i que els pares són els únics amb dret a decidir quins inculcar als seus fills. Aquesta decisió no pot quedar en mans del Ministre o Conseller d’educació, perquè no hi ha intolerància més gran que educar els fills d’altri segons els propis principis, sense consentiment dels pares. La primera educadora és la família, l’única que pot educar en valors i aconseguir el ple desenvolupament de la personalitat humana: l’elecció del model educatiu d’acord amb les seves pròpies conviccions pertany exclusivament als pares, mentre mantinguin la pàtria potestat dels seus fills.

L’escola única és una imposició totalitària que ha quedat relegada a aquells Estats en els que el partit i el sindicat també són únics i la llibertat d’associació està restringida. Als països democràtics existeix la llibertat d’ensenyament, però amb certa tendència a l’establiment d’una escola neutra, on s’imparteix exclusivament informació sense cap càrrega de valors: això és un impossible que no s’aconsegueix únicament amb la supressió de les classes de religió o ètica. Durant la pràctica de totes les matèries educatives es transmet, juntament amb els coneixements, una concepció del sentit de la vida. Negar aquesta realitat seria educar els valors dels nostres fills en funció dels que transmet –conscient o inconscientment– cada educador; i anul·laria el dret dels pares a inculcar als fills els principis que considerin millors.

Per això, els centres educatius públics hauran de tenir la suficient diversitat de models educatius, amb l’objectiu de respectar el dret dels pares. Si no fos així, s’haurien d’oferir les ajudes pertinents per tal que tot pare que ho desitgi pugui educar els seus fills en un centre educatiu privat que estigui d’acord amb les seves pròpies conviccions. Qualsevol privilegi econòmic, jurídic o ideològic dels centres públics no ha d’ésser de tal magnitud que converteixi l’ensenyament en un monopoli d’Estat, havent de quedar salvaguardada, en tot cas, la lliure concurrència. No pot exercir-se la llibertat d’ensenyament si no existeix la possibilitat de pagar-la. A més, aquesta falta d’exercici de la llibertat suposa una discriminació econòmica que l’estat ha d’evitar: només es trobarien en situació d’escollir aquelles famílies amb suficients recursos econòmics.

Actualment a Espanya l’ensenyament privat no és quelcom superflu perquè els pares tinguin una oportunitat d’elecció més gran, sinó que és una obligació constitucional que cobreix els buits de l’ensenyament públic: la llibertat d’elecció d’ideari. Però una forma de limitar l’exercici d’aquest dret és multiplicar les condicions que requereixen els centres privats per tal d’obtenir ajuda pública: al contrari, s’haurà de facilitar la creació de centres subvencionats per a garantir als pares la suficient diversitat de models educatius.

Als centres públics, les associacions de pares podran exigir la formació moral i religiosa d’acord amb les seves conviccions, quan no sigui conforme a la que s’imparteix. La llibertat de docència dels educadors té el límit de la llibertat dels pares perquè els seus fills siguin educats segons unes conviccions concretes. La seva llibertat de càtedra es materialitzarà en la lliure elecció del centre en el qual desitgin impartir els seus ensenyaments; però, una vegada escollit aquest, s’han de conformar amb l’ideari que el centre ha ofert als pares.

Els mitjans econòmics que l’estat –finançat per tots– destina a l’ensenyament, han d’ésser posats a disposició dels diferents models educatius distribuint-los proporcionalment segons el nombre d’alumnes de cadascú d’ells. És funció de l’estat finançar l’ensenyament que els pares escullin pels seus fills, sense limitar-se a finançar un sistema o model concret, encara que aquest sigui

neutre. En cap cas la manca de mitjans econòmics pot ésser excusa d'un Govern per limitar el dret constitucional dels pares a escollir l'ideari dels seus fills.

2.1.8. PROTECCIÓ DE LA INFÀNCIA

Com a dret annex a l'educació dels fills i a la intimitat familiar, s'ha de propiciar un ambient social en el qual la infància i el jovent estiguin degudament protegits de l'agressió que sofreixen els seus valors. De nou, és la nostra Constitució la que recull aquesta especial protecció, encara que no s'hagi reflectit en la nostra legislació i, molt menys, als mitjans de comunicació:

Article 20.4: Aquestes llibertats (expressió, producció, càtedra e informació) tenen el seu límit en el respecte als drets reconeguts en aquest Títol, en els preceptes de les lleis que el desenvolupen i, especialment, en el dret a l'honor, a la intimitat, a la pròpia imatge i a la protecció del jovent i la infància.

Article 39.4: Els infants gaudiran de la protecció prevista als acords internacionals que miren pels seus drets. (La Declaració dels Drets del nen, en el seu principi 2, diu: L'infant gaudirà d'una protecció especial per tal que pugui desenvolupar-se física, mental, moral, espiritual i socialment de forma saludable i normal.)

Per tant, exigim que es protegeixi degudament el menor d'edat de la constant agressió de la pornografia, les drogues o l'alcohol, i que es respecti el criteri moral amb què els pares volen educar-lo. En concret, la legislació evitarà de forma efectiva que la pornografia es trobi a l'abast dels infants o s'emeti en horaris en els que aquests tenen accés a la televisió. Dins el cinema o en els vídeos es prohibirà la inclusió de tràilers que anunciïn altres pel·lícules o vídeos no recomanats per a l'edat a la que està recomanada la pel·lícula principal.

En quant a l'educació sexual, s'haurà de comptar amb l'aprovació dels pares pel repartiment d'anticonceptius o material de contingut sexual. No poden repetir-se successos com el de la Comunitat de Madrid, on es va distribuir als col·legis públics una guia amb expressa apologia de l'homosexualitat sense el consentiment dels pares, encara que fos avalada pel Defensor del Menor. És molt hipòcrita la postura social actual que impedeix a un menor comprar tabac o alcohol, en defensa de la salut, però que si li permet avortar, rebre un preservatiu o consentir relacions sexuals amb adults; i tot això sense consentiment dels pares, atemptant a més contra la pàtria potestat.

2.2. LES NOSTRES PROPOSTES

El Partit Família i Vida ofereix, en el seu programa electoral, les següents propostes per a la defensa prioritària de la família a Espanya:

2.2.1. JURÍDIQUES

2.2.1.1. Estatut de la família

Proposem la promulgació d'un Estatut de la família en els termes que indiquem –amb caràcter de Llei Orgànica–, com a base jurídica sobre la qual s'haurà de basar tot el desenvolupament legislatiu de protecció i suport a la família; i que emmarcarà les iniciatives legislatives autonòmiques amb l'objectiu d'evitar greuges comparatius per Comunitats:

Definició jurídica de família per tal d'assegurar la seva protecció preferent enfront a d'altres formes de convivència; i reconeixement de les seves funcions específiques, segons hem exposat als punts 2.1.1 i 2.1.2 anteriors.

Proposem que l'estatut concedeixi expressament a la família els drets següents que, en molts casos, ja estan reconeguts per la Constitució:

1. Dret a la formació d'una família i determinació del nombre de fills i l'interval de separació dels mateixos.
2. Dret a l'honor i la intimitat familiar; només es podrà intervenir a la intimitat familiar per a salvaguardar els drets individuals d'algun dels seus membres.
3. Dret a l'educació religiosa i moral dels fills i llibertat d'elecció del centre educatiu: ningú podrà interferir en l'educació dels fills sense consentiment dels pares (metges, educadors, autoritats, etc).
4. Dret a un habitatge digne adequat a la mida de la família.
5. Dret a uns ingressos econòmics mínims per atendre les necessitats familiars.

6. Dret a la conciliació vida familiar i laboral; reunificació dels cònjuges per motius de treball, immigració o penes judicials; adequació d'horaris laborals a les circumstàncies de maternitat o malaltia d'un dels membres.
7. Dret a l'assistència sanitària i social segons l'edat: jardins d'infància, tercera edat.
8. Dret a la propietat de l'estalvi familiar i al seu traspàs d'una generació a l'altra. La fiscalitat del capital estalviat i les herències dins la Família haurà d'ésser reduïda a un mínim.
9. Dret d'associació i audiència que permeti una efectiva defensa dels interessos de les Famílies i l'atenció de les seves necessitats i queixes.

Si l'estatut que proposem no atorgués a la família els mitjans necessaris per a exercir els seus drets i complir les seves funcions, envà seria tot el seu esforç. Per això, proposem que es facilitin a les famílies els següents mitjans:

A/ Mitjans jurídics, mitjançant les lleis següents

1. Llei de famílies Nombroses, que atorgui facilitats reals a les famílies amb especials problemes derivats del nombre de fills o de la discapacitat dels seus membres.
2. Institució d'un Defensor de la família que rebí les queixes que es produeixin en casos de violació de l'estatut.
3. Regulació de l'adopció prioritària per matrimonis.
4. Protecció del menor davant l'agressió de la pornografia, les drogues o l'alcohol; i respectant el criteri educatiu i moral dels pares.
5. Regulació d'una modalitat de matrimoni únicament dissoluble legalment en el cas que existeixi mutu acord dels cònjuges.
6. Legislació de divorci que garanteixi que la decisió es pren responsablement, perquè el divorci no soluciona res, sinó que ho complica tot molt més. És la pitjor de les solucions, i per tant s'ha d'adoptar només en última instància, prèvia recerca de solucions als conflictes plantejats, amb l'assessorament que calgui.

B/ Mitjans educatius

1. Mitjançant l'oferta pública de models educatius gratuïts per a cobrir les diferents opcions dels pares; o finançament dels centres privats per a possibilitar l'exercici de la llibertat d'elecció dels pares.

C/ Mitjans econòmics

1. Promoció pública d'habitatge en venda i lloguer, de forma que es garanteixi l'accés a l'habitatge. Establiment de deduccions fiscals per a l'adquisició de l'habitatge habitual en funció del nombre de membres de la família.
2. Prestacions socials per fill a càrrec i fiscalitat familiar dels ingressos basada en la capacitat econòmica. Mitjans assistencials davant la malaltia o discapacitat.
3. Exempció de l'impost sobre Successions i Donacions per a transmissions a descendents; exempció a l'IRPF de la rendibilitat obtinguda per un import determinat, que tindrà la consideració d'estalvi familiar mínim.

2.2.1.2. Derogació de les lleis d'Unions de Fet de les CC.AA.

Aquestes lleis serien substituïdes, en el seu cas, per lleis que regulen el pacte Civil de Convivència. Així es corregeix, a més, la inconstitucionalitat de les lleis d'Unions a les Comunitats Autònomes, ja que la regulació del matrimoni és constitucionalment competència exclusiva de l'estat.

El pacte de Convivència Civil regularia aquelles convivències que s'estimi que contribueixen a l'estabilitat social i el bé comú, atorgant-los els drets i avantatges que siguin oportuns en funció de les seves necessitats específiques. Com exemple, enunciem algunes convivències a les que podria arribar la Llei de Pacte Civil: les de disminuïts o avis per ajudar-se recíprocament en les seves necessitats; la convivència sorgida per l'acolliment familiar d'aquestes persones; la convivència d'estudiants desplaçats de la seva llar familiar; etc.

2.2.2. SOCIALS I LABORALS

2.2.2.1. Proposem la creació d'una Secretaria d'Estat de la família o, si més no, un Institut de la família, perquè promogui una defensa valenta de la família des del primer fill, no només de les famílies nombroses.

2.2.2.2. Conciliació de la vida laboral i familiar d'ambdós cònjuges: permisos de maternitat, reducció d'horaris, excedències tant per naixement o atenció dels fills, com per la necessitat d'atenció d'avis o minusvàlids.

2.2.2.3. Sortida i reinserció laboral per maternitat: S'haurà de facilitar tant la sortida temporal del mercat de treball, com la posterior reinserció de les mares que opten per dedicar-se a la cura dels seus fills.

Proposem que quan una dona que ha donat a llum o ha adoptat un fill es reincorpori al mercat laboral en els 36 mesos següents, quedi el seu contracte exempt de cotitzacions a la Seguretat Social durant uns altres 36 mesos. En els casos d'adopció, els períodes es redueixen segons l'edat de l'adoptat. A més, aquest període de carència de 36 mesos tindrà la consideració de cotitzat a efectes de Seguretat Social.

Això queda plenament justificat pel fet de que la viabilitat del sistema de Pensions de la Seguretat Social dependrà dels futurs cotitzants (nens i nenes actuals); després seran els actuals cotitzants (futurs pensionistes) els que hauran de finançar el relleu generacional.

2.2.2.4. Llei de Famílies Nombroses que adapti les actuals categories de família a la realitat social: normal (3 fills), especial (5 fills).

Haurà de concedir ajudes reals i efectives: descomptes en el transport urbà i interurbà; prioritat en l'accés a l'ensenyament i obtenció de beques, tenint en compte la renda per-càpita, no els ingressos bruts dels progenitors; matrícula escolar i universitària reduïda en un 50% per als dos primers fills i gratuïta a partir del tercer fill; avantatges en les cotitzacions a la Seguretat Social tant del treballador com de l'empresa; pensió de jubilació o viduïtat no contributiva per a mares de família nombrosa, amb independència del seu període de cotització.

2.2.2.5. Manteniment de la pensió de viduïtat malgrat contreure noves núpcies (o rescat en efectiu d'un capital total).

2.2.3. ECONOMIQUES

2.2.3.1. Mesures Fiscals

En l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques: gravar la renda disponible, no la renda ingressada. Evitar que l'acumulació de rendes individuals dels subjectes que constitueixen la família causi una discriminació per efecte de la progressivitat de l'impost. Això s'aconsegueix amb la possibilitat de tributació separada; però no corregeix la discriminació quan és només un consort el qui obté rendes gravades o existeixen fills sense rendes.

La Constitució Espanyola estableix a l'article 35: 1. Tots els espanyols tenen el deure de treballar i el dret al treball, a la lliure elecció de professió o ofici, a la promoció a través del treball i a una remuneració suficient per a satisfer les seves necessitats i les de la seva família, sense que en cap cas pugui fer-se discriminació per raó de sexe.

Si el règim tributari no té en compte els imports mínims requerits per a satisfer les necessitats familiars, abans de determinar la contribució d'aquesta família per al sosteniment de les càrregues públiques, s'estarà violant l'esperit de l'art. 35 de la Constitució. Els ingressos del contribuent no poden estar lligats a una tarifa progressiva sense tenir en compte la mida de la família les necessitats de la qual hagi de cobrir, i no haurien d'agreujar-se en absolut si el muntant d'ingressos dividit entre el nombre de membres de la família no supera el mínim necessari estimat per a cobrir les seves necessitats bàsiques. En un estat modern, l'educació dels fills és una necessitat bàsica: si no està coberta per l'estat, haurà d'incloure's per a calcular el mínim exempt per persona.

Per tot això, proposem una tributació de l'IRPF tenint en compte el nombre de membres de la família: divisió dels ingressos bruts familiars per un quocient format per: 2 (per cònjuges; 1,5 en el cas de famílies monoparentals); més 0,25 per cadascú dels dos primers fills; més 0,5 per cadascú dels dos següents; més 1 per cadascú dels restants. Així s'elimina la progressivitat de l'impost, tributant en base a la capacitat econòmica restant de la família. La base resultant es reduirà pel mínim vital establert per a cada membre de la família: únicament tributarà l'excés.

Les deduccions per inversió en habitatge es regularan en funció de la mida de la família, essent proporcional el límit de la base de deducció al nombre de membres que la componen.

En l'Impost sobre Successions es declararan exemptes les transmissions mortis-causa en favor de descendents directes, o donacions efectuades per a l'adquisició per part dels fills del seu habitatge habitual, i es bonificaran al 50% les adquisicions de qualsevol tipus que afavoreixin a cònjuges pertanyents a una família nombrosa.

En l'Impost sobre Béns Immobles es reduirà la quota en funció del nombre de fills, sempre que l'immoble constitueixi l'habitatge habitual del propietari.

2.2.3.2. Ajudes d'accés a l'habitatge per a la família

A Espanya l'habitatge en propietat és una de les aspiracions fonamentals dels ciutadans, el que acostuma a provocar un endarreriment en la constitució de la família. Un dels motius d'això és que la propietat d'habitatge és una garantia econòmica quan s'afronta la ruptura familiar, i la principal font d'estalvi de la família. Però el cost de l'habitatge exigeix el treball d'ambdós cònjuges, que, habitualment, queden subjectes a una estructura laboral rígida sense flexibilitat horària, el que afecta negativament la natalitat.

Proposem l'establiment de desgravació per l'adquisició d'habitatge que tingui en compte la mida de la família: el límit no pot ésser el mateix per a un solter que per a un matrimoni amb diversos fills; l'accés prioritari als habitatges de Protecció Oficial de les famílies amb dos o més fills; i l'adjudicació d'ajudes directes per a l'adquisició de l'habitatge habitual en funció de la renda familiar per-càpita, no dels ingressos bruts.

2.2.3.3. Prestacions de la Seguretat Social per fill a càrrec

Ajudes directes per fill a càrrec, que hauran d'ésser progressives en funció del nombre de fills, i es reduiran a l'augmentar el nivell de renda familiar. D'aquesta forma, totes les famílies obtindran ajudes de l'estat per al manteniment dels seus fills: ja sigui mitjançant la prestació directa o mitjançant la reducció d'impostos.

2.2.3.4. Menys cotitzacions als treballadors amb més fills

L'esforç que realitza el treballador per a mantenir els seus fills redundarà en l'estabilitat futura del sistema de pensions i d'assistència a la tercera edat. El que contribueix amb fills hauria de contribuir menys econòmicament, i el que no té fills ha d'invertir bona part de la seva capacitat de renda disponible en garantir el seu futur. Es corregeix així el perjudici actual cap a les famílies amb més fills, ja que ara suporten la mateixa cotització i després aquests fills hauran de suportar la càrrega de les pensions dels altres, com exigeix la nostra Constitució:

Art 50: Els poders públics garantiran, mitjançant pensions adequades i periòdicament actualitzades, la suficiència econòmica als ciutadans durant la tercera edat. Així mateix, i amb independència de les obligacions familiars, promouran el seu benestar mitjançant un sistema de serveis socials que atendran els seus problemes específics de salut, habitatge, cultura i oci.

Proposem, per tant, una reducció de l'aportació del treballador en funció del nombre de fills que tingui al seu càrrec.

2.2.3.5. Exempció de cotització als treballadors de la llar al servei de famílies a les quals existeixin fills menors de l'edat d'escolarització, i, en tot cas, quan es tracti de famílies nombroses.

2.2.4. ENSENYAMENT

2.2.4.1. Exigim un ensenyament públic de qualitat basat en valors

Haurà d'existir pluralitat d'idearis adaptats a les conviccions dels pares. En el seu cas, es regularà la possibilitat de complementar l'ensenyament públic amb activitats de pagament, amb l'objectiu de garantir el nivell de qualitat respecte a l'ensenyament privat.

2.2.4.2. Ajudes econòmiques que garanteixin la llibertat d'elecció de centre

Supressió de les condicions no docents per tal que l'escola privada pugui accedir a les subvencions públiques.

Xec escolar per a alumnes de centres el cost dels quals no excedeixi d'un màxim establert.

Política de beques per a subvencionar el cost que excedeixi al xec escolar, així com el transport i la manutenció per a les famílies amb recursos insuficients.

Deduccions fiscals per a les despeses en educació dels fills que no hagin estat subvencionades.

3. DEFENSA DE LA VIDA

3.1. LES NOSTRES RAONS

El Partit Família i Vida procura la protecció de la vida humana des del mateix moment de la concepció fins a la seva fi per causes naturals, oposant-se a qualsevol interrupció intencionada de la vida durant aquest termini, especialment l'avortament, l'eutanàsia i la pena de mort.

3.1.1. DRET FONAMENTAL

Defensem la vida humana perquè considerem que el dret a la vida és fonamental i el primer dels drets humans: sense aquest, la resta no tenen sentit. Realment, més que un dret, la vida és la condició de sustentació de tota la resta de drets. La pròpia Declaració Universal dels Drets Humans l'inclou en el seu article 3r: "Tot individu té dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat de la seva persona".

Qualsevol dret d'una persona està limitat pels drets de la resta de persones, i els drets fonamentals tenen prioritat sobre els drets accessoris. Si el dret a la vida és el primer i fonamental, podrà limitar l'exercici de qualsevol altre dret individual o col·lectiu. Per tant, el dret a la vida del nasciturus és prioritari sobre el dret de la dona a disposar del seu cos –en el supòsit de que realment es tractés del seu cos, el que no és cert–, convertint en il·legítim, en qualsevol cas, l'avortament provocat. No és que es privi d'un dret al fill en benefici del dret de la mare, és que se li priva de l'existència, que no pot estar supeditada a cap circumstància aliena, a ésser la seva privació un perjudici irreparable.

Igualment, el dret a la Vida dels criminals també és anterior al dret de la societat a protegir-se, si no es demostra que la pena de mort és l'únic i proporcionat medi de defensa al seu abast, i que l'existència del criminal posa en perill l'existència aliena. La societat podrà imposar qualsevol pena que estimi oportuna als delinqüents i criminals, però amb el límit de respectar la vida d'aquests, ja que una societat moderna i l'estat de dret disposen de mitjans de protecció i dissuasius suficientment eficaços que converteixen en il·legítim el recurs de la pena de mort.

Evidentment, qualsevol situació menys greu que l'autodefensa de la societat tampoc podrà legitimar el recurs a l'eliminació d'un altre ésser humà: la conveniència social o econòmica no pot legitimar en cap cas l'eliminació dels nascuts amb deficiències o dels avis improductius i costosos. Cap dret personal pot legitimar la destrucció de la vida humana que existeix en els òvuls fecundats, encara que això fos conseqüència necessària per a obtenir una reproducció assistida.

Defensem tot allò exposat anteriorment pel nostre convenciment de que els drets fonamentals no són atorgats arbitràriament per la Llei, sinó que es deriven de la dignitat i la llibertat de la persona humana individualment considerada; per tant, no podran ésser violats en defensa d'un suposat bé comú de la col·lectivitat: aquesta està formada per individus, per tant seria absurd defensar el col·lectiu atacant els individus.

3.1.2. LA VIDA HUMANA

La vida que defensa Família i Vida és el procés únic que comença amb la fecundació de l'òvul per l'espermatozoide i acaba amb la mort natural. Exigim que aquest procés sigui protegit degudament per la legislació, no podent ésser acabada voluntàriament, en cap cas, sense incórrer en la pena corresponent al delicte comès.

Recolzem aquesta defensa en el fet que, des d'un punt de vista científic, existeix vida des del mateix moment de la fecundació de l'òvul per l'espermatozoide: la primera cèl·lula de l'embrió humà –el zigot, òvul fecundat– és ja una vida humana única i irrepetible. De la fusió de dues cèl·lules haploides, cèl·lules gàmetes, –òvul i espermatozoide– neix una cèl·lula amb dotació cromosòmica diploide: la dotació genètica del zigot està repartida en 23 parells de cromosomes, que contenen tota la informació per tal que en dividir-se vagi generant els teixits, els òrgans i la resta d'estructures del cos humà. El zigot, per tant, és unitat de vida humana, però una unitat especial i diferent de la resta de cèl·lules vives del cos humà: el zigot, en dividir-se, genera un organisme humà complert, la resta de cèl·lules vives només generen cèl·lules iguals. El zigot és el primer estadi de vida d'un ésser humà que conté tot el seu genoma en condicions de reproduir sense solució de continuïtat tot l'organisme, desenvolupant-se ininterrompudament abans i després del naixement. Des de la fecundació no existeix cap altre moment en el qual el procés reproductiu doni un salt qualitatiu: l'organisme humà únic i irrepetible comença el seu procés –existència– amb la fecundació, i l'acaba amb la mort.

Per veure'l clar amb un llenguatge menys científic, exposem la història d'un ésser humà, indicant els diferents noms que rep segons el moment del seu desenvolupament en que es trobi:

Sis hores després de la fecundació la cèl·lula original (anomenada zigot) comença una multiplicació que li permetrà convertir-se en

els 60.000 milions de cèl·lules que constitueixen un infant. Durant aquestes primeres divisions rep el nom de mòrula. Apareix una diferenciació entre les cèl·lules que formaran l'embrió de les que formaran la placenta: en aquest període, el nou ésser rep el nom de blastocist, i queda niat a la paret de l'úter matern.

Durant el període embrionari s'aniran desenvolupant tots els òrgans. Als disset dies existeixen indicis de la medul·la espinal, les vèrtebres i costelles, així com un rudimentari cervell. A les tres setmanes comença a batejar el cor i s'esbossen les extremitats. Quan la mare s'assabenta de que està embarassada, el seu fill ja està quasi format, amb un cervell diferenciat. A les sis setmanes el cap ja té la seva forma quasi definitiva; començaran a aparèixer les empremtes digitals que es conservaran tota la vida.

Als tres mesos l'embrió passa a anomenar-se fetus, ja que té format tots els seus òrgans i té una mida de 10 cm i un pes de 45 gr.; apareix el moviment de peus i mans. Al quart mes la talla quasi s'ha duplicat i el pes s'ha quintuplicat; el ronyons funcionen i comença a créixer el cabell. Al cinquè mes el cor bat amb tal força que pot ésser escoltat per l'estetoscopi, i mou fortament braços i cames; si fos necessari, amb ajuda, podria sobreviure fora del si matern. El sisè mes desenvolupa els músculs; el setè mes desenvolupa els nervis; el vuitè mes ja té desenvolupats tots els òrgans i el cervell, i els seus pulmons estan disposats a rebre aire; el novè mes ho dedica a l'estètica: el greix posa suau l'epidermis per a que desapareguin les arrugues precoces i la pell adquireixi una tonalitat blanca rosàcia; i espera el seu últim moment...llepant-se el dit des de l'onzena setmana!

Arribat el moment oportú naixerà, cosa que únicament suposa un canvi en la forma de rebre l'oxigen i d'alimentar-se; però el desenvolupament continuarà: ara s'anomena neonat i la seva mort provocada seria un infanticidi.

Per suposat, el desenvolupament continua durant molts anys: la mida, la dentició, els canvis anatòmics i fisiològics de la pubertat, la capacitat reproductora, etc...Així, l'infant passarà a ésser adolescent, després jove i adult al arribar al desenvolupament ple. Quan el procés s'inverteix i comença la decadència, es parla d'ancià, fins la mort natural.

Els diferents passos d'aquesta història –des de l'embrió fins l'ancià– no són sinó etapes del creixement, és una evolució continua des de la concepció fins molt després del naixement: cap diferència fonamental es dona per a que puguem distingir un moment en el que comença a existir un ésser humà, llevat el moment de la seva fecundació. La vida humana és, per tant, un procés únic que comença amb la fecundació i acaba amb la mort.

L'embrió i el fetus no són, des de cap punt de vista, part del cos de la mare, sinó un ésser humà diferent dins el cos de la mare, tan diferent d'ella com ho serà quan l'estigui alletant. De fet, la placenta on es desenvolupa el fetus no pertany a la mare, sinó que l'ha desenvolupat el propi embrió.

3.1.2. AVORTAMENT

Entendrem per avortament la mort provocada voluntàriament de l'embrió o el fetus, ja sigui mitjançant la seva destrucció dins el si matern o forçant la seva expulsió prematura amb l'objectiu que mori a l'exterior, tant si el fetus ja és viable com si encara no ho és.

L'anomenada interrupció voluntària de l'embaràs constitueix, en tot cas, un homicidi comès per qui té la custòdia del nou ésser –la mare– en col·laboració amb qui té l'obligació de vetllar pel seu correcte desenvolupament –el metge–. L'eufemisme amb el qual s'anomena aquest crim per a emmascarar-lo no fa sinó augmentar el greuge: com podria dir-se que un penjament és simplement la interrupció voluntària de la respiració del penjat?

L'acceptació social d'aquest homicidi és un flagell semblant al de l'esclavitud o el genocidi i, numèricament parlant, molt pitjor que el terrorisme. La història s'encarregarà de jutjar durament les societats avortistes, quan tingui la suficient perspectiva temporal. Aquesta acceptació social només pot explicar-se pel fet de que els qui haurien de denunciar l'homicidi (els familiars de la víctima i el metge que l'atén) són precisament els qui ho cometen: això és el que converteix en extremadament cruel la indefensió jurídica d'una víctima totalment innocent. L'únic lloc en el qual un ésser humà no està protegit per la Llei és en el si de la seva mare!; les úniques persones que no paguen per l'homicidi són la mare i el metge de la víctima! Que la societat occidental hagi assumit tal crim és també una clara mostra de la depreciació que ha sofert la vida humana: aquesta no té valor per sí mateixa, sinó en funció de la seva qualitat i la seva utilitat social. D'aquesta forma, caiem en el risc d'establir la més gran de les discriminacions socials: el dret a determinar quan la vida d'algú no arriba al mínim de qualitat o ja no resulta útil i pot ésser exterminada. Família i Vida defensa que el dret a la vida es posseeix pel simple fet d'estar viu, no per arribar a cert grau de normalitat establert per un tercer, o per oferir certa utilitat social.

La situació jurídica actual a Espanya és la de despenalització en tres supòsits de l'acte delictiu de l'avortament: és a dir, està qualificat com a delictes però pot no estar penat si es donen determinades circumstàncies. Això significa que l'estat espanyol considera defensable la vida humana desde la seva concepció, com un bé que mereix protecció, qualificant l'avortament de delictes en qualsevol cas. La Llei de Despenalització de 1985 la única cosa que va fer fou excloure de pena les persones que ho cometen en tres supòsits concrets, considerats d'extrema necessitat. Però la realitat social és que es considera l'avortament com un dret de la dona, ja que n'hi ha prou amb al·legar problemes psicològics de la mare per a justificar-ho.

Aquesta llei no era necessària, ja que els jutges tenien la facultat d'apreciar l'estat d'extrema necessitat de la mare i exculpar, en els supòsits en què efectivament es produís, els que cometien aquest homicidi. No obstant, sí existia una raó de pes econòmic per a promulgar-la: l'absència d'aquesta llei hagués impedit l'existència legal de centres avortistes, frustrant el desenvolupament d'aquest negoci tan lucratiu.

Veiem ara que els tres supòsits contemplats per la Llei són totalment injustificats.

L'anomenat avortament terapèutic (aquell que es practica per a salvar la salut física o psíquica de la mare) és una fal·làcia, ja que no guareix cap malaltia de la mare, sinó que elimina un ésser humà. Qualsevol embaràs altera la salut física o psíquica de la mare, però això no és una malaltia, sinó una conseqüència normal. A l'actualitat no es coneixen casos en que un embaràs pugui posar en perill la vida de la mare; i en cas de que existissin, no podrien justificar una despenalització generalitzada de l'homicidi voluntari, sinó que haurien d'ésser contemplats pels jutges com un eximent per estat de necessitat. Per evitar l'impacte psicològic de l'embaràs, que es pot agreujar en especials situacions socials o econòmiques de la mare, l'estat té els mitjans suficients per atendre les necessitats de les mares que no puguin o no vulguin fer-se càrrec d'un fill: per tant, el dret a decidir la pròpia maternitat no està en conflicte amb el dret de l'embrió a continuar la seva vida. El dret a l'honor, la intimitat, la comoditat o la solvència econòmica de la mare no poden estar davant del dret de l'embrió a la vida; a més, aquells podrien ésser garantits per l'estat sense atemptar contra aquest. Una vegada superats aquests conflictes inicials, l'acceptació de la maternitat és majoritària: l'ajuda estatal a les mares és el camí per solucionar el problema; l'avortament és la via fàcil per eliminar el problema...i en crea d'altres més greus.

Referent a l'avortament eugenèsic (el que es practica per la probabilitat de malformacions en el fetus), tampoc té justificació ni en el supòsit de que la simple probabilitat de malformacions pogués convertir-se en certesa. Ni l'estat, ni el metge, ni els pares, ni ningú té facultat per a determinar quina qualitat de vida és la que val la pena viure, i convertir-se, així, en jutge de la vida aliena innocent i indefensa. Obrir la porta a aquesta possibilitat seria deixar en mans de l'estat la vida humana i en mans de la col·lectivitat la possibilitat de decidir qui mereix compartir la seva vida. Precisament, la realitat ha d'ésser al contrari: la col·lectivitat ha de garantir la vida dels altres, en especial d'aquells que tenen menys mitjans materials o fisiològics.

L'avortament ètic (per als casos de l'embaràs com a conseqüència de violació) és igualment absurd i inadmissible: es castiga amb la mort al que no té cap culpa i no s'aconsegueix la supressió del delictes comès (la violació). En realitat, són molt pocs els casos en els quals s'al·lega aquesta causa de despenalització a l'hora d'avortar, ja que la possibilitat de quedar embarassada en un acte de violència és mínima.

Malgrat que la Llei continua considerant-ho un delictes i que únicament es despenalitza en els casos que hem vist, la realitat social espanyola és que l'avortament es practica lliurement a petició de la mare, al·legant –en la immensa majoria dels casos– risc per a la salut psíquica de la mare. De fet, s'ha convertit en un dret de la mare gestant que s'exerceix sense cap límit. En els últims anys, el panorama no ha millorat; les xifres són aclaparadores: desde l'any 1994 fins el 2005 el creixement ha estat del 77,5% (de 47.832 a 84.895 avortaments), és a dir un creixement mitjà del 7%. Analitzant aquestes dades es dedueix que el nombre d'avortaments no només superarà la barrera de 90.000 avortaments sinó que el que portem acumulat des de l'any 1985, haurà superat el milió d'avortaments (1.019.000 avortaments), i això significa un avortament cada 5,8 minuts. S'hauria de determinar quina culpa en té, en aquesta escalada d'avortaments, la distribució indiscriminada de preservatius entre els adolescents i si l'avortament no s'ha convertit en la principal causa de mort a Espanya. A més, crida l'atenció que un 50% dels avortaments els facin mares d'entre 20 i 30 anys, la millor edat biològica per a la maternitat, i que en un 97% al·leguin risc per a la salut de la mare.

Els diferents governs que hi ha hagut des de 1985 –inclosos els del PP– ni tan sols s'han preocupat de reglamentar el concepte de risc per a la salut de la mare, i controlar que l'avortament es porti a terme exclusivament en els casos en que aquest risc és greu. Els diferents governs s'han comportat, de fet, com a defensors de l'avortament lliure.

D'altra banda, amb la legalització de la píndola avortiva RU-486 (anomenada eufemísticament "píndola de l'endemà"), s'ha admès una forma d'avortament totalment lliure i incontrolada. Efectivament, aquesta píndola suprimeix la funció de la placenta, impeding la nutrició de l'embrió, que mor i és expulsat. Conseqüentment, Família i Vida exigeix la retirada del tràfic comercial de les píndoles avortives, perquè constitueixen una flagrant –encara que disfressada– forma d'avortament, però amb el greuge de que és indiscriminat i no compta amb cap control. A més, aquestes píndoles, en algunes comunitats autònomes com Catalunya, ja es poden subministrar a menors sense consentiment dels pares, cosa que suposa un atemptat directe a la pàtria potestat i una intromissió injustificable en la vida familiar.

Algunes feministes consideren l'avortament com un dret progressista de la dona, afirmació que no pot ésser més equivocada: l'avortament és una pràctica cruel que ja existia en civilitzacions ancestrals. Estava permès a l'antiga Grècia i Roma; però, posteriorment, va tornar a estar penat per la civilització occidental, com a demostració d'un avenç jurídic. Al 1920 es va tornar a despenalitzar a la Unió Soviètica, Estat que no es va caracteritzar precisament pel seu respecte a la persona i als drets humans. Oposar-se a l'avortament provocat, per tant, no és una actitud fanàtica, como no ho van ésser, en el seu moment, l'oposició a l'esclavitud, la pena de mort, la tortura, o la defensa del sufragi universal: es tracta simplement de la defensa d'un dret fonamental de la persona.

A més, s'ha de garantir també el dret del pare a salvaguardar la vida del seu fill des de que és concebut; per això, l'avortament unilateralment consentit per la mare també atemptaria contra aquest.

Família i Vida exigeix la garantia de l'exercici de l'objecció de consciència a l'ampar de la nostra Constitució (i ratificada pel Tribunal Constitucional) de tots aquells que es neguen a cometre o col·laborar en aquest homicidi voluntari, o a subministrar els mitjans farmacològics que el provoquen. Cap professional de la medicina pot ésser obligat a col·laborar directa o indirectament en l'eliminació d'un ésser humà.

3.1.4. MANIPULACIÓ GENÈTICA

Família i Vida s'oposa a la destrucció de la vida humana que constitueix el punt de partida d'algunes pràctiques i investigacions genètiques. Qualsevol activitat científica o mèdica que comporti, com a mitjà o com a conseqüència, la destrucció d'una vida humana, ha d'ésser prohibida i perseguida com a delictes. En concret, la clonació amb cèl·lules mare embrionàries o la investigació (creació i manipulació) d'embrions sobrants de processos de fecundació artificial suposen greus atemptats contra l'ésser humà: la vida humana no sols ha d'estar garantida, sinó que no es pot experimentar amb ella.

Veiem una mica més poc a poc en què consisteixen aquestes pràctiques d'enginyeria genètica. Clonar significa crear estructures genètiques idèntiques. El 1997 es va clonar el primer mamífer superior: l'ovella Dolly. La novetat d'aquest avenç fou que es va utilitzar material genètic d'una cèl·lula somàtica, no d'una cèl·lula embrionària. S'obté el DNA d'una cèl·lula somàtica i s'introdueix en un òvul al qual se li ha extret el nucli, que després s'implanta en l'úter d'una altra ovella. El DNA silenciada d'una cèl·lula somàtica recupera tota la seva activitat genètica a l'ésser col·locat a l'òvul: és capaç de generar completament un nou individu.

El novembre de 1998 es va plantejar la possibilitat de clonació humana amb objectius terapèutics, però fou rebutjada per un ampli percentatge de la comunitat científica i dels legisladors: les mutacions que apareixerien serien imprevisibles darrere la manipulació del DNA, la diversitat genètica humana es veuria en perill, el mascle deixaria d'ésser necessari en el procés reproductiu. No obstant, la clonació terapèutica sí que s'està obrint camí dins la comunitat científica i l'opinió pública: el negoci que es generaria al voltant d'aquestes pràctiques seria tan fabulós com el de l'avortament o la fecundació artificial.

En la clonació terapèutica es pren un òvul fecundat in vitro i es cultiva fins l'estadi de trofoblast, en el qual les cèl·lules conserven tota la seva capacitat totipotent. Es prenen algunes de les cèl·lules de l'embrió, provocant la mort d'aquest, i es cultiven separatament. El pas següent –encara no aconseguit– consisteix en dirigir la diferenciació d'aquestes cèl·lules cap a la producció de teixits concrets. Per a l'obtenció del teixit que s'implantarà en un malalt, prèviament s'ha de sacrificar un embrió, que és una vida humana. Només una visió merament utilitarista de l'ésser humà justifica aquest procés, que es veu facilitat pel fet de que l'embrió en cap cas opinarà. Així, la vida d'un ésser humà indefens es posa al servei d'un altre ésser humà, la vida del qual es valora més que la de l'anterior: estem reproduint exactament l'esquema de l'esclavitud que ja consideràvem abolida.

Una alternativa, plantejada com a prevenció per evitar el possible rebuig en el trasplantament de teixits clonats, és utilitzar la tècnica genètica amb la que es va obtenir l'ovella Dolly i aconseguir teixits idèntics genèticament als del receptor del trasplantament. D'aquesta forma, un individu tindria embrions de recanvi dels quals podria obtenir els teixits que en el futur pogués necessitar. Estaria utilitzant els seus fills clònics com a mitjà d'obtenció de peces de recanvi per al seu propi cos. Mentrestant aquestes tècniques es perfeccionen –en l'actualitat només és teoria– l'experimentació genètica ja exigeix el sacrifici d'embrions dels que extreure les cèl·lules mare totipotents, capaces de desenvolupar tot un ésser humà.

Es tractaria, per tant, de diferenciar de forma dirigida cèl·lules mare de procedència no embrionària, per la qual cosa no seria requisit previ el sacrifici d'un ésser humà.

Existeix un procediment similar que utilitza cèl·lules precursoras de línia germinal procedents de fetus avortats entre les cinc i les nou setmanes: novament es sacrifica un ésser humà per a millorar la qualitat de vida d'un altre.

Sembla que l'aplicació dels drets humans –el dret a la vida– és una qüestió de mida i possibilitat de queixa: no escandalitza la mort d'un embrió perquè és petit, no sent, no es queixa. Com que Família i Vida defensa decididament que els drets humans no es deriven de la mida ni de la possibilitat de reclamar-los, sinó que es deriven únicament de la condició de l'ésser humà –condició que es dona plenament en l'embrió–, ens oposem a la legitimació de la creació i de l'experimentació genètica amb embrions humans.

Família i Vida propugna que la investigació genètica utilitzi –en el seu cas– altres mitjans d'obtenir teixits per a implants sense necessitat de sacrificar un ésser humà. En aquest sentit, existeix una línia d'investigació mitjançant la qual es prenen cèl·lules mare adultes –com els neuroblasts– que són oligopotents, és a dir, capaces de diferenciar-se en diversos tipus de cèl·lules i se les canvia d'ambient per tal que generin cèl·lules de línia hematopoètica (cèl·lules sanguínies) que podran ser trasplantades al propi donant de les cèl·lules adultes sense problemes de refús immunològic. Es tractaria, per tant, de diferenciar de forma dirigida cèl·lules mare de procedència no embrionària, per la qual cosa no seria requisit previ el sacrifici d'un ésser humà.

D'altra banda, proposem que s'impedeixi legalment qualsevol sistema de fertilitat assistida que suposi la manipulació i destrucció

d'embrions humans. El desig de tenir un fill no pot estar per davant del dret a la vida de tot ésser humà. A més, s'adverteix certa precipitació mèdica al recórrer a la reproducció assistida en casos en els que no s'ha diagnosticat la infertilitat, sinó simplement un endarreriment en la concepció. En tot cas, mai han de poder ésser fecundats més òvuls que aquells que hagin d'implantar-se a la mare, evitant així l'existència d'embrions –éssers humans– congelats.

3.1.5. EUTANÀSIA

Entendrem per eutanàsia l'acte pel qual l'ésser humà dona mort a un altre deliberadament, amb o sense el seu consentiment, per evitar-li patiments o per considerar que la seva vida no arriba a un nivell mínim de qualitat acceptable. Família i Vida s'oposa a l'eutanàsia així entesa perquè constitueix un acte d'homicidi que no pot quedar justificat per les suposades intencions compassives de l'homicida.

Encara que, actualment, a Espanya l'eutanàsia constitueix un delictes, s'han escoltat veus en favor de la seva despenalització, el que ja ha ocorregut a d'altres països de la Comunitat Europea. A més, l'article 143.4 del nostre Codi Penal castiga aquesta forma d'homicidi de forma més lleugera que la resta, el que es pot interpretar com el principi d'acceptació jurídica d'aquesta pràctica homicida. Per això, manifestem la nostra postura contrària a qualsevol legalització o despenalització de l'eutanàsia, per considerar-la, en qualsevol cas, un atemptat contra la vida humana.

Sostenim aquesta postura perquè la dignitat de la Vida –o la mort– no depèn de les circumstàncies ni de la qualitat de vida, sinó del fet de tractar-se d'una Vida humana. Opinar el contrari seria afirmar que no totes les vides valen el mateix. El dret a morir dignament s'obté quan el malalt es troba rodejat dels seus éssers estimats, atès i cuidat, procurant no transmetre-li la sensació de que és una càrrega. Al contrari, el que en tot cas és indigne és la supressió d'una vida humana per un altre home, l'afirmació de que les condicions de vida d'un altre no valen la pena ésser viscudes, o angoixar al malalt amb la sensació de que ja és una càrrega excessiva per a la societat. Ara que s'ha aconseguit treure el dret als governants i als jutges de disposar de la vida dels delinqüents, no podem atorgar-ho als metges sobre la vida dels malalts innocents. La Declaració Universal dels Drets Humans, en consagrar com a primer dret el de la vida, no ho limita ni matitza en funció de les circumstàncies d'aquesta vida. La millor manera de mantenir la dignitat de l'home és continuar establint una neta línia divisòria entre morir i matar, castigant sempre penalment aquesta última postura.

L'eutanàsia, com passa amb l'avortament, no és una alternativa mèdica, sinó un acte anti-mèdic: no persegueix la curació ni l'alleugeriment del dolor, sinó la supressió de la vida. Existeix una radical diferència entre ajudar a un malalt a afrontar la seva mort –que és tasca de la medicina– i provocar la seva mort –que és un homicidi–. L'eutanàsia, per tant, substitueix a la medicina eliminant el que pateix en comptes d'eliminar el patiment mateix.

Molt al contrari de la pràctica de l'eutanàsia, Família i Vida propugna l'establiment en tots els centres hospitalaris d'unitats de Medicina Pal·liativa destinades a afavorir en els pacients terminals la mort natural digna que l'eutanàsia, com a homicidi, mai pot proporcionar. Per mort digna entenem el màxim alleugeriment físic del malalt i l'oportuna consolació psicològica i moral que ajuden a afrontar la mort, però sense provocar-la o anticipar-la intencionalment.

En comptes d'oferir l'eutanàsia, la medicina hauria de garantir els següents drets del malalt terminal:

- a) Dret a no patir inútilment, evitant l'obstinació terapèutica que, sense esperança de curació, perllonga l'agonia del pacient.
- b) Dret a conèixer la veritat de la seva situació mèdica.
- c) Dret a decidir sobre les intervencions a les que hagi d'ésser sotmès el malalt.
- d) Dret a mantenir diàleg confiat amb els metges, familiars i amics.
- e) Dret a rebre ajuda moral i assistència espiritual.

L'eutanàsia no és cap proposta política progressista, sinó que –a l'igual que l'avortament i altres moltes propostes anomenades avançades– es tracta d'una greu regressió: cultures ancestrals la practicaven amb les vides considerades socialment inútils (nens disminuïts i ancians); però la civilització occidental va superar aquestes pràctiques fa molts segles. En nom del progressisme i el bé comú, la pràctica de l'eutanàsia fou recuperada temporalment a l'Alemanya Nazi, el que, evidentment, parla per sí mateix.

Com a la resta de casos d'homicidi voluntari, l'eutanàsia ha d'estar sempre degudament penada. El dret a la vida és, en tot cas, un dret irrenunciable de tot individu i la seva irrenunciabilitat es deriva de la mateixa irrevocabilitat de la renúncia: l'eutanàsia no té marxa enrera. La vida no és un bé que pugui estar a la lliure disposició del seu propietari, com si es tractés de qualsevol altre objecte de propietat privada. Alguns dels valors que configuren la dignitat humana –la vida, la llibertat, la integritat física– són patrimoni de la humanitat i no poden ésser atacats ni pel seu “propietari”. Per tant, el consentiment exprés no evita que la mort voluntàriament provocada sigui un homicidi. Aquest és el sentir manifestat pel nostre Tribunal Constitucional en diverses sentències on s'afirma el dret dels tribunals a ordenar l'alimentació forçosa dels declarats en vaga de fam.

També propugnem que sigui respectada la integritat física de tothom, com a dret subsidiari del dret a la vida, sense que les seves circumstàncies mèdiques o psíquiques puguin restringir aquest dret fonamental de tothom. Per tant, sol·licitem que sigui modificat l'article 156 del Codi Penal amb l'objectiu de prohibir la possibilitat d'esterilització forçosa dels deficients psíquics.

3.1.6. PENA DE MORT

Degut al rebuig constitucional i social de la pena de mort, únicament ens limitem a manifestar la nostra postura radicalment oposada a la pena de mort en qualsevol supòsit.

Qualsevol Estat de Dret modern compta amb mitjans alternatius suficients per a garantir la legítima defensa dels seus ciutadans i castigar eficaçment el delictes, apart de que la pena de mort s'hagi revelat ineficaç com a element dissuasori del delictes.

3.2. LES NOSTRES PROPOSTES

3.2.1. JURÍDIQUES

3.2.1.1. Derogació de la Llei de Despenalització de l'avortament i modificació del Codi Penal, deixant que siguin els jutges els que apreciïn, en el seu cas, l'estat d'extrema necessitat que pugui exculpar les persones que provoquin un avortament.

3.2.1.2. Establiment d'un Reglament que garanteixi l'aplicació estricta d'aquesta Llei mentre que es produeix la seva derogació, evitant la total impunitat actual i exigint l'autorització judicial prèvia. Exigència d'informació a les mares d'alternatives a l'avortament abans d'autoritzar-ho: acolliment, adopció, internament en centres d'acollida, etc...

3.2.1.3. Promulgació d'un Estatut de l'embrió que protegeixi la vida humana als primers moments. Prohibició de la manipulació genètica de cèl·lules no adultes. Prohibició de la investigació, creació i manipulació d'òvuls fecundats.

3.2.1.4. Prohibició de píndoles avortives.

3.2.1.5. En quant a l'eutanàsia: establiment d'unitats de Medicina Pal·liativa. Prohibició de l'esterilització d'incapacitats psíquics. Modificació del Codi Penal per igualar l'eutanàsia a la resta de formes d'homicidi.

3.2.1.6. Legislació expressa del respecte a l'objecció de consciència en quant a l'avortament, l'eutanàsia, la manipulació genètica i el subministrament de fàrmacs destinats a qualsevol de les activitats anteriors.

3.2.2. SOCIALS I ECONÒMIQUES

3.2.2.1. Oferta d'alternatives a les mares que es trobin en dificultats o en els supòsits de despenalització: ajudes econòmiques, assistencials i mèdico-psicològiques. Centres d'acollida durant l'embaràs. Acolliment temporal dels seus fills per altres famílies o adopció.

3.2.2.2. Mesures preventives d'embarassos no desitjats entre adolescents mitjançant educació sexual en l'afectivitat, no amb el simple repartiment de preservatius.

3.2.2.3. Mesures de política familiar. Són aplicables també les mesures proposades sobre conciliació de la vida familiar i la vida laboral.

4. POLÍTICA DE VALORS

4.1. LES NOSTRES RAONS

Família i Vida propugna una nova forma de fer política, no perquè s'hagin descobert idees noves, sinó perquè es proposa recuperar les qualitats que tota acció política ha de tenir i en l'actualitat s'han perdut.

4.1.1. ACCIÓ LEGISLATIVA

Família i Vida pretén, fonamentalment, defensar la família i la vida en l'àmbit del poder legislatiu, es a dir, crear el marc jurídic en el qual aquests dos valors es trobin protegits. Només d'una forma subsidiària pretén portar a la pràctica aquestes mesures legislatives, mitjançant l'oportuna acció de govern. Aquest plantejament és correcte i d'acord amb l'estructura de les democràcies occidentals: els partits polítics acudeixen, fonamentalment, a la formació de cambres legislatives, i els electors escullen als seus representants precisament per a aquesta funció legislativa. Una vegada formada la cambra corresponent, és aquesta la que escull un President o Primer Ministre i l'encarrega la formació d'un Govern. Aquest govern ha de quedar en tot moment sota el control i la supervisió del Parlament, el qual garanteix la correcta aplicació de les normes promulgades.

Aquesta realitat s'ha arribat a desdibuixar pel fet –fonamentalment a Europa– de que la persona que dirigeix un partit polític també és el que encapçala la llista electoral i el candidat a la formació de Govern. D'aquesta forma, és el Cap del Govern qui marca la línia a seguir tant pel seu govern com pels representants parlamentaris del seu partit. De fet, acostuma a ésser ell qui controla l'acció política de la cambra, en comptes d'ésser al contrari.

Entenem que això suposa una desviació del correcte fer democràtic, restant poder i funcions als representants lliurement escollits pels electors. El partit majoritari hauria de determinar la línia política a seguir segons el seu programa electoral, proposant les iniciatives legislatives oportunes i orientant el sentit del vot del seu grup parlamentari. Conseqüentment, exigiran del Govern el desenvolupament i l'aplicació de les mesures aprovades per les cambres, i controlaran l'execució d'aquestes mesures.

Dins d'aquest esquema, que hauria de regir tota democràcia que pretengui ésser representativa, queda perfectament emmarcada l'acció específicament legislativa de Família i Vida, fins i tot encara que mai arribés a exercir l'acció directa de govern.

4.1.2. POLÍTICA DE VALORS

El programa electoral de tot partit ha de basar-se en els valors o principis que com a partit pretén defensar. Els electors han de conèixer amb claredat quina serà la postura del partit en quant a les parcel·les de la vida pública en les quals pretén actuar. En funció de l'adequació d'aquestes idees a les pròpies de l'elector, aquest emet el seu vot de confiança de que el seu representant, així escollit, secundarà les idees proposades. Per tant, no es pot adular el vot del ciutadà incomplint el programa electoral o continuant postures contràries per motius de convivència política. Si un partit considerés convenient –per a la nació o per a ell mateix– canviar la seva postura enfront a una qüestió concreta de gran rellevància política, hauria de recaptar de nou l'opinió dels ciutadans, ja sigui mitjançant referèndum o convocant de nou a les urnes. Actuar d'altra forma no és sinó adular l'autèntic sentit democràtic, segrestant la sobirania popular entre cada període electoral: el vot es convertiria en una mena de dret de propietat del polític per un plaç de quatre anys, el que facultaria als partits a utilitzar-ho al seu gust i conveniència, amb independència de la proposta electoral mitjançant la qual van obtenir la representació ciutadana.

Família i Vida té molt clara la seva vocació política i democràtica, i per aquesta raó considera prioritari el seguiment del seu ideari i del seu programa electoral recolzat pels electors, supeditant qualsevol altre interès, estratègia o aliança política al seguiment d'aquest projecte.

4.1.3. INUTILITAT DEL VOT ÚTIL

El sistema democràtic es basa en l'expressió de l'opinió política dels ciutadans mitjançant el sufragi universal. Si els ciutadans, pels motius que fossin, no expressen la seva opinió personal, sinó aquella que consideren que serà més útil políticament, el propi sistema democràtic es veu adulterat, podent-se crear majories parlamentàries que comptarien amb la legitimitat del vot, però no representarien l'opinió ciutadana. D'aquesta forma, el vot útil es converteix en inútil, ja que ni permet conèixer l'autèntica opinió dels electors, ni aquests veuen defensades les seves idees polítiques en els partits als que han votat.

D'altra banda, la pràctica reiterada del vot útil porta únicament a polaritzar les postures en dues opcions oposades, que impedeixen l'entrada de qualsevol opció renovadora i anquilosa el sistema democràtic.

Família i Vida propugna que els ciutadans expressin la seva opinió personal a les urnes, sense deixar-se portar pel futur joc de les possibles majories i utilitat d'aquest vot, amb l'objectiu de que les formacions polítiques puguin conèixer l'autèntica voluntat de la majoria, i per a tenir la seguretat de que actuen administrant correctament el vot rebut d'acord amb l'opinió política de l'elector.

4.2. LES NOSTRES PROPOSTES

4.2.1. PROHIBICIÓ DEL TRANSFUGUISME POLÍTIC

Un membre d'assemblea escollit en la llista d'una formació política no pot pertànyer a un grup parlamentari d'una altra formació diferent a aquella de la llista on es va presentar, a menys que intercedeixi l'acord exprés dels dos grups parlamentaris. Les actuals fuites de polítics d'uns grups a altres –en molts casos provocats per interessos particulars i per alterar el resultat de les urnes– és un descarat frau electoral que una societat democràtica no ha de consentir.

4.2.2. PROGRAMES ELECTORALS BASATS EN PRINCIPIS POLÍTICS

Els programes electorals han de contenir una explicació clara dels principis en els quals es basen les propostes concretes, amb l'objectiu de que l'elector pugui conèixer els possibles canvis de postura del partit en el supòsit de que es modifiquessin les circumstàncies socials o econòmiques que es donen al país en el moment dels comicis electorals. D'aquesta forma, els electors podran diferenciar els canvis de postura derivats de canvis en les circumstàncies, d'aquells altres canvis adoptats merament per interès polític.

S'hauria de propiciar l'educació del ciutadà en el seguiment de l'acompliment de les promeses electorals, que no han d'ésser simple demagògia, sinó el component fonamental en la formació de la voluntat ciutadana. Els mitjans de comunicació tenen una important responsabilitat en la consecució d'aquesta tasca.

4.2.3. MÉS PLURALITAT REPRESENTATIVA

S'han d'efectuar les oportunes modificacions de la Llei electoral per a propiciar més pluralitat representativa a les Cambres. Amb l'actual sistema de majories no és possible donar entrada a opinions minoritàries –però no menyspreables– ni forçar les formacions majoritàries a adaptar les seves propostes a aquestes minories. Proposem la reducció dràstica dels límits percentuals mínims de vots per a poder accedir a la representació parlamentària. No és justificable, per exemple, que a la Comunitat de Madrid s'exigeixin prop de 175.000 vots (un 5%) per a poder obtenir el primer escon, quan el nombre de vots emesos dividit pel nombre de parlamentaris és únicament de 33.000.

www.familiaivida.com

Partit Família i Vida Catalunya

Carretera de Vallvidrera al Tibidabo 106

08035-Barcelona

www.familiaivida.com

info@familiaivida.com

Tel. 902.55.00.48

Fax. 902.55.00.49

Mòb. 600.697.222